

Køb af kraftvarmeværk betyder store forandringer for Skjern Fjernvarme

Med købet af Elsams kraftvarmeværk skal Skjern for første gang håndtere både det frie elmarked og CO₂-kvoter. Men det giver også muligheder at være herre i eget hus.

EJERSKAB

Af journalist Flemming Rasmussen,
Dansk Fjernvarme

Den 1. januar 2007 overtog i alt fem varmeforsyninger, Elsams decentrale kraftvarmeværker i deres byer. Alle steder vil nyerhvervelsen i større eller mindre grad føre forandringer med sig, men et af de steder, hvor hverdagen må forventes at forandres mest markant, må alligevel være i Skjern.

Skjern Fjernvarme har således overtaget del vel nok mest komplicerede af dem, nemlig et såkaldt "combined cycle" naturgasfyret turbineanlæg. Et anlæg, hvor en gasdrevet turbine driver en dampkedel, der har bundet en dampturbine efter sig. Dermed opnås en højere el-virkningsgrad, end gasturbiner ellers kan præstere.

Samtidig bevæger fjernvarmeforsyningen sig ind på flere nye felter. Driftsleder Peter Grønvold og hans kolleger skal for første gang både handle med strøm og håndtere hele systemet omkring CO₂-kvoter.

- Det er helt sikkert en stor mundfuld lige nu, selvom jeg har undersøgt tingene på forhånd og fulgt med i, hvad der skrives om de ting, vi skal håndtere. Men vi har jo aldrig prøvet det selv, og pludselig går det hele fra at være teori til at være praktik. Hurdlen vil nok især ligge i de første par måneder, indtil rutinerne er der, især fordi det vitterlig er en ny verden, vi er gået ind i. Heldigvis drejer det sig i en vis udstrækning om at få systemer op at stå – når de først er der, så skal det nok gå. Det gælder for eksempel proceduren omkring CO₂-verifikation, siger Peter Grønvold.

Skjern Fjernvarme har overtaget det vel nok mest komplicerede af Elsams decentrale kraftvarmeværker, et combined-cycle naturgasfyret turbineanlæg. Driftsleder Peter Grønvold tilser her anlægget i forbindelse med en reparation. Foto: Flemming Rasmussen.

Kompliceret værk

Det decentrale kraftvarmeværk i Skjern blev etableret i 1990, efter at Elsam blev pålagt at etablere en række decentrale kraftvarmeværker. I Skjernes område skete det i regi af Vestkraft, hvilket i øvrigt også var tilfældet i Ringkøbing. Værket var 100 procent ejet og drevet af Elsam. Ifølge Peter Grønvold var gasmotorer ikke så meget "in" på det tidspunkt, og man ønskede at udvikle nye teknikker. Blandt andet derfor blev det en mere speciel og kompliceret løsning i både Skjern og en række andre byer.

I begyndelsen kørte værket fra 6.30 til 21.00 på hverdage, altså høj- og spidslastperioderne. Med den såkaldte CO₂ 10-øres indtog i 1992 kunne det også betale sig at køre på andre tidspunkter, fordi betalingen

på strøm blev hævet med 10 øre.

Det komplicerede combined-cycle anlæg har dog krævet specielle hensyn gennem årene.

- Elsam fjernstyrede opstarterne og holdt øje med driften fra Herningværket. Men på grund af damptrykket skulle der være en mand fysisk til stede ved anlægget i forbindelse med opstart for at tjekke, at det hele gik, som det skulle. Det var et krav fra arbejdstilsynet, så vi har altid været der, når det skulle starte, fortæller Peter Grønvold.

Bortset fra at overvåge starterne foretog Skjern Fjernvarmes folk sig intet fysisk på værket. Det er de først begyndt på, efter at kalenderen skiftede til 2007.

- Hvis der var problemer, skulle vi blot ringe til Elsam, så tog de sig af

dem og sendte en mand om nødvendigt, fortæller Peter Grønvold.

Sådan kørte den daglige drift af kraftvarmeværket frem til Skjern Fjernvarmes overtagelse af det. I hvert fald på papiret. Reelt faldt serviceniveauet nemlig ifølge Peter Grønvold, efter at det i 2004 blev klart, at Elsam fik et krav om at sælge værket.

- I praksis har det været mig, der har passet det de sidste år. Decentrale kraftvarmeværker var på vej ud af Elsam som område, der var en del rokeringer og skift i organisationen, og samtidig har det generelt været en omskiftelig tid for Elsam som selskab. Hvor jeg før kunne ringe til nogen, der tog sig af det, har jeg i højere grad selv taget affære, hvis der var ting, der skulle ordnes. Så jeg har lært anlægget endnu bedre at kende, siger han med et smil.

Frihed til at vælge

Skjern Fjernvarme har således overtaget et kompliceret, men velkendt kraftvarmeværk. Fordele og ulemper står klart for driftslederen.

- Plusserne er helt klart, at vi er blevet herre i eget hus, og at vi selv vælger, hvordan vi bruger vores anlæg, og hvad vi gør med det i fremtiden. Vi har desuden hele tiden ejet den grund, værket ligger på, mens Elsam

har ejet bygningen, så den finurlighed bliver også afskaffet nu. Minusserne er, at anlægget er kompliceret, utidsvarende og uegnet til brug på markedsvilkår, fordi det er meget længe om at starte op. Det betyder blandt andet, at markedet for regulerkraft i øjeblikket er udelukket for os, fastslår Peter Grønvold.

Han er helt sikker på, at overtagelsen af værket vil give mere arbejde og præge værkets økonomi.

- Vi kan ikke sende aben videre, hvis der er noget i vejen. Der er mange regninger fra tidligere reparationer, jeg ikke har set, fordi Elsam tog sig af det. Så det kommer da til at gøre en forskel, siger Peter Grønvold.

Han oplyser, at Skjern Fjernvarme i den nærmeste fremtid går i gang med et analysearbejde, der skal munde ud i en strategiplan for fremtiden.

- Det skal være her og nu, ikke om et halvt eller et helt år. Og det skal vi have professionel hjælp til. Vi har hele tiden sagt, at vi gerne ville overtage værket, hvis prisen var rigtig, på grund af de handlemuligheder, det vil give os. Det er sket, og nu skal vi bruge et overblik over mulighederne og derefter have afgjort, hvad der er fornuft i at gøre, siger Peter Grønvold.

Skeler til sag fra Hjørring

Det eneste, der formentlig ligger ret fast, er, at der *vil* ske forandringer på Skjern Fjernvarmes nyerhvervede kraftvarmeværk. Peter Grønvold ved allerede på nuværende tidspunkt, at en ombygning til 10 millioner kroner kan gøre værket fuldt funktionsdueligt. Men der er andre muligheder.

- Vi er lovgivningsmæssigt bundet til naturgassen. Men vi skeler til, hvordan det går med sagen fra Hjørring, hvor Energistyrelsen har fastslået, at forsyningen må bruge sine godkendte anlæg, som det er mest fordelagtigt for den – uanset om naturgasforbruget falder. Den situation minder om vores, hvis vi for eksempel nedlagde turbinen og anskaffede en biomassekedel som supplement til vores naturgasfyrede kedler, siger Peter Grønvold, der også har bemærket nogle nye politiske signaler.

- Både Lars Chr. Lilleholt (V) og Kim Mortensen (S) talte ved landsmødet om muligheden for at lempe det tvungne brændselsvalg i forbindelse med naturlig udskiftning af udbrændte gasmotorer. Det bliver interessant for os at se, om det bliver til noget. Politikerne kan ikke blive ved med at holde os i et jerngreb, mener Peter Grønvold.

fr@danskfjernvarme.dk